

7/15415

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- **2682**
Konu : Soru Önergesi

03 08 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:a) 12.07.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/15415-24702/50839 sayılı yazı,
b) 14.07.2010 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-227-20/3252 sayılı yazı.

İlgi (a) kayıtlı yazı ve Başbakanlığa gönderilen İlgi (b) kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Hatay Milletvekili Süleyman Turan ÇİRKİN'e ait 7/15415 Esas No'lu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/15415 (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Süleyman Turan ÇİRKİN

Hatay Milletvekili

Esas No

:7/15415

Soru 1)Türk sermayesinin yurtdışında bir seferde yaptığı en büyük ikinci yatırım olan İran'da özelleştirilen Raci Petrocehmi-cal gübre fabrikasının Gübretaş ve Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği dışındaki Türk ortakları kimlerdir?

Soru 2)Türkiye'nin bu önemli yurtdışı yatırımının ortaklarının "ticari sır" kapsamında gizlendiği doğru mudur? Doğru ise bu gizlemenin gerekçesi nedir?

Soru 3)Turktime adlı internet sitesinde yer alan, "Herhangi bir sermaye katkısı olmadığı halde, bu ortaklıkta hisse verilen ve çok önemli siyasi şahıslar adına hisselerle sahip olduğu iddia edilen sır isimler var" iddiası doğru mudur? İddia doğru ise "sır isimler" kimlerdir?

Soru 4)Yine aynı internet sitesinde ver alan, "İşin tuhafı, gizli tutulan ortaklardan biri batık, diğeri ise ihaleden sadece 20 gün önce kurulmuş Diyarbakır merkezli firma" iddiası doğru mudur?

Soru 5)İran'da özelleştirilen fabrikayı alan Türk yatırımcılara, Halkbank ve Vakıfbank'tan ne kadar kredi kullanılmıştır? Bu krediler karşılığı alınan teminatlar nelerdir? Bu iki firma kredi geri ödemelerinde sıkıntı yaşamışlar mıdır?

Soru 6)Reuters haber ajansında ve Zaman gazetesinde 18 Mart 2008 tarihinde yer alan aynı haberde. "Gübretaş, İran hükümetine paranın 140 milyon dolarını peşin ödeyecek. Borcun geri kalan kısmını ise 5 yıl içinde ödeyecek. Aralarında Türk bankalarının da bulunduğu 50'ye yakın finans kuruluşu ile kredi temini konusunda görüşmelerde bulunan şirketin gönlü ise kamu bankalarından yana. Bunun duygusal sebeplere dayandığını ifade eden şirket yöneticileri, "Satılma sürecinde Sayın Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımızdan ciddi destek gördük. Onların desteği olmasaydı belki daha büyük paralar vermek durumunda kalabilirdik" açıklamasında bulunuyor" bilgisi yer almıştır. Bu haber ve şirket yöneticilerinin açıklamaları doğrultusunda, Başbakan olarak bu firmalara verdiğiniz destek nedir? Konsorsiyuma dahil edilen firmalar nasıl seçilmiştir?

Soru 7)31 Ocak 2008 tarihinde Ticaret Sicil Gazetesi'nde kuruluş ilam ile tescil edilmiş ve faaliyet konusu işle ilgili bir geçmişi olmayan bir firma, hangi tecrübesine dayanılarak desteklenmiştir?

Soru 8) Firmanın kurucuları ile zat-ı âlinizin ve/veya Kabinenizde yer almış bir bakan ve/veya parti yöneticinizin doğrudan veya dolaylı olarak bir bağlantısı bulunmakta mıdır?

Soru 9)Ülkemiz gübre ihtiyacının ne kadarını İran'daki bu fabrikadan sağlamaktadır?

Soru 10)Gübretaş ve konsorsiyumu, yurtdışına ne kadar ihracat gerçekleştirmiştir?

Cevap 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10) Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Bölge Birlikleri ve Birim Kooperatiflerinin Razi Petrochemical Co şirketinde ortaklık payı bulunmamaktadır.

Diğer taraftan Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri, 1581 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulmuş, üreticilerin aralarında ekonomik menfaatlerini korumak ve özellikle meslek ve geçimleriyle ilgili ihtiyaçlarını sağlamak amacıyla karşılıklı yardım ilkesine dayanan, değişir ortaklı değişir sermayeli, özel hukuk tüzel kişiliğine haiz kooperatif niteliğinde kuruluşlardır.

Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri'nin bir iştiraki olan Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi, 1993 yılında özelleştirme uygulamaları kapsamında T.C. Ziraat Bankası'ndan satın alınmıştır. Gübretaş, Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında Sermaye Piyasası Kurulu'na tabi ve hisseleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem gören Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulu anonim şirket statüsünde bir şirkettir. Sermaye Piyasası Kanunu ve İMKB mevzuatı uyarınca şirkete ait tüm raporlar ve finansal bilgiler şeffaf olup, şirketin internet sitesinde kamuoyuna açık olarak yayınlanmaktadır. Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde ticari sır olarak nitelendirilen şirket bilgilerinin açıklanması, hissedarların menfaatine hâlel getireceğinden, anılan kanunlar yönünden mümkün değildir.

Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi %50 pay ile yer aldığı konsorsiyum, İran Özelleştirme İdaresi'nden Razi Petrochemical Co şirketi'nin hisselerinin %95,62'sini satın almıştır. Konsorsiyum bir tüzel kişiliğe haiz olmayıp sadece ortak girişimin adı olup konsorsiyum tarafları Razi şirketindeki payları nispetinde İran Özelleştirme İdaresi'ne karşı sorumlu olduğu, Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasaları Mevzuatı kapsamında tüzel kişiliğe haiz bir Anonim Şirkettir.

Şirket (Gübretaş) halka açık olup tüm faaliyetleri kamuya açık şeffaf bir şekilde yürütülmekte ve her türlü bilgi, Özel Durum Açıklamaları şeklinde Kamuyu Aydınlatma Platformu aracılığı ile duyurulmaktadır.